

Vámos Rezső
1913—1977

1977. szeptember 30-án, életének 64. évében hosszas szenvedés után elhunyt dr. Vámos Rezső mikrobiológus, talajbiológus, a „Soproni Talajbiológiai Iskola” volt tagja, a szegedi József Attila Tudományegyetem Természettudományi Kara Mikrobiológiai Tanszékének nyugállományban levő adjunktusa.

1913. november 27-én született Barcsen. Középiskolai tanulmányait szülőhelyén, Csurgón és Marosvásárhelyen, felsőfokú tanulmányait pedig Szegeden végezte.

1938-tól mint középiskolai biológus tanár Csepregen, Marosvásárhelyen és Sopronban tanított. A felszabadulást követően rövid ideig tagja volt a szerveződő Demokratikus Honvédségnek. Leszerelése után 1948-tól 1949-ig Sopronban a Tanítóképző Intézetben folytatta tanári működését, ahonnan a Soproni Erdőmérnöki Főiskola Növénytani Intézetének talajbiológiai kutató laboratóriumába került.

Itt a hazai talajmikrobiológiai, talajbiológiai kutatások megalapítója, Fehér Dániel egyetemi tanár mellett kezdte meg kutatói tevékenységét, és az itt eltöltött évek determinálták további tudományos munkásságának irányát is.

1952-től ismét Szegeden dolgozott a József Attila Tudományegyetem Növénytani Intézetében és a Rektori Hivatal Oktatási Osztályán. 1955-től a Növényélettani, majd a Növényélettani és Mikrobiológiai Tanszéken működött, és alapító tagja volt az 1972-ben létrehozott Mikrobiológiai Tanszéknek.

Több évtizedes eredményes oktató munkája után 1975. januárjában ment nyugdíjba, de tudományos tevékenységét ezután is folytatta a korábbi tanszéki

munkahelyein és a Tisza Kutató-Csoport keretében, melynek alakulásától haláláig aktív tagja volt.

Tudományos munkásságát Sopronban a közvetlen, gyors mikrobiológiai mennyiségi módszerek kidolgozásával, újabb festőanyagok mikrobiológiában való alkalmazhatóságának vizsgálatával kezdte meg.

Fő kutatási iránya 1953-tól a vízzel elárasztott talajok mikrobiológiai vizsgálata (az anaerob viszonyok kialakulása, a mangán-, vas-, nitrát-, szulfát- és foszfát-redukció) — e témakörből készült egyetemi doktori értekezése is.

Azok közé a mikrobiológus kutatók közé tartozott, akik a talajtani, talajkémiai szempontokat kutatásuk során fokozottabban előtérbe helyezik, ily módon munkássága különösen a szódás-szikes talajok vonatkozásában külön figyelmet érdemel. Ahogyan ő maga is írta: „A reduktív folyamatok közül főképpen a szulfát-redukciót, a biológiai szódaképződést, majd a kén körforgalmát tanulmányoztam a szikes talajprofilok kialakulásában”.

Amint azt egyik legutolsó közleménye a „Soda and H_2S formation in alkali lakes” (Symp. Biol. Hung. 15. 189–193. 1974.) is demonstrálja, kutatási témája mindig gyakorlatból felvetett problémához kapcsolódott, mint pl. a szulfát-redukció során keletkező kénhidrogén okozta rizsgyökér pusztulás, a kénhidrogén és ammónia termelés következtében fellépő halpusztulás.

Hazai és neves külföldi folyóiratokban megjelent közleményeinek száma meghaladja a 80-at, közülük többet már 1950-től kezdődően az Agrokémia és Talajtan hasábjain olvashatunk (fontosabb munkáinak jegyzéke megtalálható: Kecskés, M.: Pedobiológia, in „Bibliografia synoecologia scientifica hungarica, ed. Soó, R., Akadémiai Kiadó”, Budapest — nyomás alatt).

Nemzetközi szimpozionokon és több társaság, egyesület tagjaként hazai tudományos rendezvényeken megtartott előadásain kívül mindig külön gondot fordított arra is, hogy kutatási eredményeit népszerűsítő előadásokban — közleményekben is ismertesse.

Halálával a talajmikrobiológia szerény, de eredményes, külföldön is jól ismert aktív művelőjét, a választott szaktudománya iránt mindig lelkesedő mikrobiológust, a hallgatóit szerető és megértő széleskörű érdeklődésű oktatót, kedves kollégánkat, a közvetlen embert, a jóbarátot veszítettük el.

KECSKÉS MIHÁLY